

Capitolul 8

MATERNITATEA

Vrei să ne vorbești despre responsabilitatea de a fi părinte, în cazul unei femei?

Să devii mamă este una din cele mai mari responsabilități din lume. Lumea este plină de nebuni, pe băncile psihiatrilor, în spitalele de nebuni, sau în afara spitalelor de nebuni. Dacă veți pătrunde adânc în nevrozele umanității o veți descoperi întotdeauna pe mamă, căci sunt prea multe femei care doresc să fie mame, dar nu știu cum să o facă. Dacă relația dintre mamă și copil este greșită, întreaga viață a copilului va merge pe un curs greșit, căci ea reprezintă primul său contact cu lumea, prima sa relație. Tot ceea ce urmează se sprijină pe acest fundament. Dacă primul pas este greșit, tot restul va fi un continuu șir de greșeli.

O femeie ar trebui să devină mamă în cunoștință de cauză. Nu există responsabilitate mai mare decât statutul de mamă.

Din această perspectivă, bărbații sunt mai puțin afectați, căci ei nu își pot asuma responsabilitatea de a fi mame. Numai femeile o pot face. De aceea, deveniți mame, dar nu cădeți în iluzia că puteți fi cu ușurință o mamă numai pentru că sunteți femeie. Aceasta este o greșală cumplită!

Să fii mamă este o mare artă, și ea trebuie învățată. De aceea, începeți să învățați despre ea! Sunt câteva lucruri pe care aș dori să vi le comunic și eu în această direcție:

Mai întâi de toate, nu-l tratați niciodată pe copil ca și cum v-ar aparține, ca și cum l-ați poseda. Gândiți-vă că Dumnezeu s-a folosit de dumneavoastră ca de un vehicul, astfel încât copilul a putut veni pe lume, dar el nu este proprietatea dumneavoastră. Iubiți-l, dar nu-l posedați niciodată. Dacă o mamă începe să-și posede copilul, ea îi distruge viața. Copilul începe să se simtă ca un prizonier. Mai mult, ea îi distruge personalitatea și caracterul, îl transformă într-un obiect. Numai un obiect poate fi posedat: puteți poseda o casă, dar nu o persoană. Așadar, aceasta este prima lecție, și trebuie să fiți pregătită pentru ea. Atunci când copilul vine pe lume, trebuie să îl puteți saluta ca pe o ființă independentă, ca pe o persoană cu drepturi depline, nu ca pe un copil care vă aparține.

În al doilea rând, tratați întotdeauna copilul ca și cum ar fi un om mare. Nu-l tratați niciodată ca pe un copil. Arătați-i cel mai profund respect. Dumnezeu v-a ales să-i fiți gazdă. El a intrat în ființa dumneavoastră în calitate de oaspete. Copilul este foarte fragil, neajutorat. Este foarte greu să respectați un copil. Este în schimb foarte ușor să-l umiliți. Umilirea lui derivă din faptul că fiind neajutorat, el nu poate face nimic împotriva dumneavoastră, nu poate reacționa.

Tratați copilul cu cel mai mare respect, ca pe un adult. Dacă îl veți respecta, nu veți mai încerca să-i impuneți propriile dumneavoastră idei. În general, nu trebuie să-i impuneți nimic. Acordați-i toată libertatea, îndeosebi libertatea de a explora lumea exterioară. Ajutați-l să devină din ce în ce mai puternic în explorarea acestei lumi, dar

nu-i dați directive. Dăruți-i energie, protecție, securitate, împliniți-i nevoile, dar ajutați-l să plece tot mai departe de dumneavoastră și să exploreze lumea exterioară.

Evident, atunci când vorbim de libertate, aceasta include și dreptul de a greși. Este foarte greu pentru o mamă să înțeleagă că libertatea acordată copilului nu trebuie să se rezume numai la libertatea de a face bine. El are nevoie și de libertatea de a face prostii, de a greși. Pentru ca să devină conștient, inteligent, nu trebuie să-i dați copilului porunci; în fond, nimeni nu le respectă, dar copilul va învăța să fie ipocrit. De aceea, dacă vă iubiți cu adevărat copilul, nu-l forțați niciodată, în nici un fel, să devină un ipocrit.

În al treilea rând, nu vă luați după moralitatea oficială, după religie, după cultură, ascultați numai de glasul naturii. Tot ce este natural este bun, chiar dacă uneori vi se pare foarte greu să acceptați acest lucru. Și vă este atât de greu să acceptați tocmai pentru că dumneavoastră nu ați fost crescută după principiile naturale. Părinții dumneavoastră nu v-au crescut cu iubire, cu artă. Ați crescut cum ați apucat. Nu repetați aceeași greșală. Așadar, vă va fi de multe ori greu să acceptați anumite lucruri...

Spre exemplu, orice copil mic începe la un moment dat să se joace cu organele sale sexuale. Tendința naturală a mamei este să-l împiedice, căci a fost învățată că acest lucru este greșit. Chiar dacă simte că nimic nu este greșit în asta, dacă de față mai este cineva prezent ea se simte stânjenită. N-aveți decât să vă simțiți stânjenită! Aceasta este problema dumneavoastră. Copilul nu are nici o vină. Chiar dacă ar fi să vă pierdeți respectabilitatea în societate, pierdeți-o, dar nu interferați cu natura copilului. Lăsați natura să-și urmeze cursul firesc. Rolul dumneavoastră este exclusiv de a facilita

planul naturii, în nici un caz de a direcționa natura. Dumneavoastră aveți rostul de a fi de ajutor.

Acestea sunt cele trei aspecte asupra cărora am dorit să insist. Meditați asupra lor. Înainte de nașterea copilului, meditați cât de mult puteți asupra acestor lucruri.

Atâta vreme cât copilul se află în pântecul dumneavoastră, orice ați face, vibrația dumneavoastră îl va afecta. Dacă sunteți mânioasă, stomacul dumneavoastră va începe să emită pe vibrația mâniei; copilul va simți imediat. Dacă sunteți tristă, stomacul dumneavoastră va emana o vibrație tristă; copilul se va deprima și el.

Copilul depinde în totalitate de dumneavoastră. Starea lui este tot una cu starea dumneavoastră de spirit. Deocamdată, el nu are nici cea mai mică independență. Atitudinea dumneavoastră este atitudinea lui. De aceea, încetați certurile, nu mai fiți mânioasă. Tocmai de aceea spuneam că să fii o mamă este cea mai mare responsabilitate între toate. Este nevoie de multe sacrificii.

În timpul lunilor de sarcină trebuie să fiți foarte, foarte atentă. Copilul dumneavoastră este mai important decât orice altceva. Dacă cineva vă insultă, acceptați insulta, dar nu vă înfuriați. Mai bine spuneți-vă în sinea dumneavoastră: „Sunt însărcinată, iar copilul meu este mai important decât să mă înfurii pe tine. Acest episod va trece, iar după câteva zile nici măcar nu-mi voi mai aminti cine m-a insultat și ce am făcut. În schimb, copilul meu va trăi în această lume cel puțin 70-80 de ani. El este un proiect cu adevărat important“. Dacă vă ajută, puteți nota aceste lucruri într-un jurnal. După ce copilul se va naște, vă veți putea înfuria, dar nu acum. Deocamdată, repetați-vă tot timpul în minte: „Sunt însărcinată, nu pot să mă enervez; acest lucru nu îmi este permis“. Este ceea ce eu numesc înțelegere senzorială.

Gata cu tristețea, cu ura, cu certurile cu partenerul de cuplu. Amândoi trebuie să vă gândiți la copil. Dacă a apărut un copil, nici unul dintre voi nu mai contează atât de mult; el capătă înțietate. Căci se va naște o nouă viață..., și ea va fi fructul produs de voi.

Dacă mânia, ura, conflictele pătrund în mintea copilului încă de la început, îi veți face din viață un iad, un infern. El va suferi intens. În acest caz, ar fi mai bine să nu aduceți pe lume copii. De ce să aduceți pe cineva într-o lume a suferinței? Și așa există mult prea multă suferință în această lume...

Mai întâi de toate, aducerea pe lume a unui copil este o afacere extrem de riscantă. Dar dacă doriți cu adevărat să vă asumați acest lucru, cel puțin aduceți pe lume un copil complet diferit de restul lumii, care să nu se simtă din start mizerabil, care, dimpotrivă, să ajute această lume să se bucure puțin mai mult, să devină puțin mai bună. Dați naștere unui copil care să-i dăruiască lumii râsul său, iubirea lui, o viață frumoasă.

De aceea, în toată perioada cât sunteți însărcinată, adoptați o atitudine de sărbătoare. Dansați, cântați, ascultați muzică, meditați, iubiți. Fiți cât mai blândă. Nu faceți nimic în pripă, în tensiune. Încetiniți complet ritmul. În casa dumneavoastră va veni un mare oaspete, așa că pregătiți-vă să-l întâmpinați cum se cuvine²⁵.

Cum să fac să-mi îndeplinesc cât mai bine îndatoririle de mamă?

Nu vă gândiți la statutul de mamă ca la o îndatorire. Mai devreme sau mai târziu, orice femeie are tendința de a

se gândi că are o datorie, dar atunci dispăre ceva de o imensă valoare. Relația s-a rupt. Gândiți-vă la statutul de mamă ca la o sărbătoare. Copilul este un cadou de la Dumnezeu. Respectați-vă copilul, nu vă limitați doar la afecțiune. Dacă nu există respect, iubirea devine posesivă. Dacă există însă respect, cum l-ați mai putea poseda?

Nimeni nu poate poseda ceva ce respectă. Însăși ideea de posesiune este ireverențioasă, urâtă. A poseda o persoană înseamnă a o reduce la statutul de obiect. Iar dacă un copil devine posesiunea dumneavoastră, atunci el se transformă într-o povară, într-o îndatorire care trebuie împlinită, iar mama îl va teroriza toată viața pe copil spunându-i cât de multe a făcut ea pentru el.

O mamă adevărată nu va vorbi niciodată despre cât de multe a făcut ea pentru copilul ei; mai mult, ea nici măcar nu va simți că face ceva. Pentru ea, îngrijirea copilului este o bucurie, și îi este chiar recunoscătoare pentru acest lucru. Așa cum spuneam, odată cu nașterea copilului se naște și *mama*. Pe de o parte, putem vorbi de o naștere a copilului, pe de altă parte, de nașterea unei calități noi, aceea de mamă. Copilul o transformă enorm pe femeie. El îi dăruiește ceva prin chiar nașterea lui. Femeia nu mai este aceeași odată ce a născut. Există o imensă diferență între o femeie și o mamă.

De aceea, fiți plină de iubire, plină de respect, și ajutați-vă copilul să crească fără să deveniți un obstacol în calea dezvoltării lui. Trebuie să fiți conștientă de importanța acestui lucru încă de la început. Nu repetați greșelile părinților dumneavoastră numai pentru că așa ați învățat de la mama dumneavoastră. Este foarte ușor să repetați aceleași greșeli, pentru că singura sursă de la care ați învățat cum să fiți mamă a fost chiar mama dumneavoastră, și veți avea

²⁵ Binele nu este de vânzare, Cap. 6.

tendința de a-i repeta comportamentul. Nu o faceți. Uitați tot ce ați învățat de la mama dumneavoastră. Fiți absolut originală. Ascultați de nevoile copilului și răspundeți-i cu o viziune nouă, nu cu prejudecăți.

Dăruiți-i iubire, dar nu-l constrângeți la o anumită structură prestabilită. Dăruiți-i iubire, dar nu și un caracter. Dăruiți-i iubire, dar fără să-i afectați în vreun fel libertatea. Nimeni nu pare să se gândească la faptul că un copilaș atât de mic are totuși dreptul la libertate; dacă nu o faceți acum, când o veți face? Măine va fi încă prea mic, poimăine...? De fapt, majoritatea mamelor nu cred niciodată că pruncul lor este suficient de mare pentru a fi complet liber. Absolut niciodată. Căci distanța dintre ele și copilul lor rămâne întotdeauna aceeași. Dacă l-au făcut la vârsta de 20 de ani, orice vârstă ar atinge copilul, diferența dintre el și mamă va fi întotdeauna de 20 de ani. De aceea, urmăriți să-i acordați copilului dumneavoastră chiar din acest moment libertatea și respectul pe care le merită.

Chiar dacă plânge uneori, nu trebuie să vă îngrijorați. Lăsați-l să plângă puțin, să vadă cum este. Nu trebuie să vă repeziți imediat și să-l ridicați în brațe, la fel cum nu trebuie să-l răsfățați și să-i faceți orice pe plac. Această atitudine de răsfăț este frecvent confundată cu iubirea, dar de fapt ea interferează cu libertatea copilului. Este posibil ca el să nu aibă nevoie de lapte; uneori, copiii plâng pur și simplu. Lor le place să plângă, căci deocamdată este singura cale prin care se pot exprima. Ei nu au încă un alt limbaj decât pe acesta: plânsul. Lăsați-i să plângă, nu este nimic rău în asta. Plânsul este maniera prin care ei încearcă să stabilească o punte de comunicare cu lumea exterioară. Nu încercați imediat să-i consolați, să-i alăptați. În cazul în care copilului nu-i este foame, alăptatul este ca un fel de drog pentru el.

Mamele se folosesc adeseori de sânii lor ca de un drog. Mm? Copilul începe să sugă, uită de plâns și adoarme. Pare confortabil, dar i-ați încălcat în acest fel teritoriul. Dacă vedeți că nu vrea lapte, că nu-i este foame, lăsați-l în pace, nu insistați. În acest fel, mai târziu el nu va avea nevoie de o terapie primală. Adulții care apelează la terapia primală sunt cei care nu au fost lăsați să plângă atunci când erau copii mici.

Permiteți-i totul copilului și lăsați-l să simtă că este el însuși. Intervenți din ce în ce mai puțin peste el și lăsați-l să devină din ce în ce mai mult el însuși. Ajutați-l, hrăniți-l, dar lăsați-l să crească singur. Chiar dacă simțiți că greșește, nu sunteți dumneavoastră cea chemată să-l judece. Asta este opinia mea. Cine știe, poate că nu greșește decât în viziunea dumneavoastră plină de prejudecăți.

Copilul nu se naște în această lume pentru a urma opiniile dumneavoastră. Și este foarte ușor să-i impuneți aceste opinii, căci el este neajutorat. Supraviețuirea lui depinde de dumneavoastră; el este nevoit să vă asculte. Dacă îi spuneți: „Nu fă asta“, el va trebui să se oprească, chiar dacă simțea că nu făcea ceva rău și chiar dacă îi plăcea ceea ce făcea, căci ar fi prea riscant pentru el să se opună.

O mamă adevărată îi permite copilului ei atât de multă libertate încât chiar dacă el dorește să treacă peste părerea ei, ea îi permite acest lucru. Este suficient dacă îi explicați: „Uite, aceasta este părerea mea; nu este bine ce faci, dar poți să faci ceea ce vrei!“ Lăsați-l să învețe din propria sa experiență. Numai în acest fel se va putea maturiza; în caz contrar, el va rămâne copilăros, așa cum sunt atâția adulți astăzi. Ei cresc ca vârstă, dar nu și în planul conștiinței. Ei pot ajunge la vârsta de 50 de ani, dar mintea lor rămâne la

stadiul de 10-11 ani. Vârsta mentală medie a celor mai mulți dintre oameni este de 13 ani. Creșterea lor se oprește la această vârstă, și să nu uităm că aceasta este doar o medie ponderată, care îi include în calculul ei și pe cei ca Albert Einstein, Iisus, Buddha. Rezultă că există foarte mulți oameni care nu depășesc vârste mentale de 7-8 ani. Asemenea oameni nu mai cresc niciodată, ei nu sunt în stare decât să-i urmeze pe alții.

Dăruiți-le copiilor iubirea dumneavoastră, împărtășiți-le experiența dumneavoastră, dar nu le impuneți niciodată nimic. În acest fel, ei vor crește și se vor transforma în adulți frumoși²⁶.

Când am născut primul meu copil, am simțit că parcă m-aș fi născut din nou. Ce ne poți spune despre nașterea unei mame?

Ori de câte ori se naște un copil, odată cu el se naște și o mamă. Înainte ea nu era decât o femeie obișnuită; prin naștere, ea a devenit o mamă. Pe de o parte se naște copilul, pe de altă parte se naște mama. Iar o mamă este ceva complet diferit de o femeie. Există între ele o deosebire, întreaga lor existență capătă o calitate diferită. Înainte, femeia a fost o soție, o iubită, dar dintr-o dată, acest lucru nu mai este deloc important. După ce a născut un copil, în viața ei a intrat ceva nou. Ea a devenit o mamă.

Așa se explică de ce atâția bărbați se tem de copii. Lor nu le plac copiii, căci odată cu ei în relația lor de cuplu apare un al treilea element; el nu numai că apare, dar devine rapid elementul central. După ce naște, femeia nu mai este niciodată la fel ca înainte, cea pe care o știa; devine cineva diferit. Dacă îi mai dorește iubirea, bărbatul trebuie să devină

la fel ca un fiu pentru ea, căci femeia care a devenit mamă nu mai poate fi niciodată femeia de dinainte. Ea s-a transformat, nu mai ai ce să-i faci. Singurul lucru pe care îl mai poate face bărbatul este să-i devină un fel de fiu. Este singura manieră în care el îi mai poate capta iubirea, căci aceasta este orientată acum numai către copilul ei²⁷.

Atunci când o femeie devine mamă, în viața ei se întâmplă ceva de o semnificație covârșitoare. Pentru ea, este ceva aproape similar cu o renaștere. Dacă nu are o imaginație foarte vie, bărbatului îi este aproape imposibil să înțeleagă ce se petrece. El își poate face o idee vagă numai dacă a creat el însuși ceva, o poezie, o pictură, sau altceva. După ce creează un poem, poetul devine subit foarte fericit. Nimeni altcineva decât el nu poate înțelege ce s-a întâmplat prin actul său de creație. Pentru el, poemul nu este un simplu poem. El s-a născut după o mare agitație interioară, și a pus la punct multe lucruri în interiorul lui.

Și totuși, un poem nu înseamnă aproape nimic prin comparație cu nașterea unui copil de către o femeie. Din această perspectivă, poemul este doar un poem. După ce s-a născut, gata, a murit. Atâta vreme cât s-a aflat în interiorul poetului, el a fost viu; în momentul în care expresia sa a luat formă, el devine precum o piesă de mobilier. Îl poți atârna de un perete. Îl poți arunca la gunoi, sau poți face orice cu el, căci el nu mai trăiește.

Când femeia dă însă naștere unui copil, ea dă naștere unei vieți. Atunci când privește în ochii copilului, ea privește în propria ei ființă. Când copilul începe să crească, ea crește împreună cu el²⁸.

²⁷ Sămânța de muștar: Evanghelia mea preferată despre Iisus, Cap. 18.

²⁸ Ieșiți de pe calea pe care mergeți, Cap. 3.

Of, acest maraton nebun, dulce, complet solicitant și epuizant din punct de vedere fizic, dar încântător totuși, numit maternitate... De când acest foc de artificii a venit printre noi – acum aproape doi ani – nu am mai avut parte de o singură noapte de somn neîntrerupt, nici măcar de o singură zi de odihnă. Nimic nu mi se pare mai important decât să fiu prezentă pentru el, deși uneori sunt atât de neîndemânatică, și totul este atât de tensionat și de obositor. Ce găsiți amuzant în acest lucru? Ajutor!

Să dai naștere unui copil este una, și să fii o mamă este cu totul altceva. Orice femeie poate da naștere unui copil; fenomenul este destul de simplu. Dar să fii mamă este o mare artă, este ceva care necesită o mare înțelegere.

Dai naștere unei ființe umane: iată cel mai măreț act de creație între toate!

Femeia trece prin cele nouă luni de agonie și extaz. Când scapă de sarcină, munca ei nu s-a terminat! De fapt, ea abia a început; abia după ce copilul se naște începe adevăratul efort. Când se naște, orice copil este un om primitiv, un barbar; el este un animal, o sălbăticiune. Mama este cea chemată să-l civilizeze, să-i ofere cultură, o educație, să-l învețe cum să trăiască, cum să devină un om adevărat. Aceasta este într-adevăr o mare operă.

Nu uitați așadar că munca dumneavoastră nu s-a încheiat odată cu nașterea, ci dimpotrivă, abia a început. Bucurați-vă! Ați creat ceva de o imensă valoare, ați dat naștere unei vieți, acum trebuie să o protejați. Nici un sacrificiu nu este suficient de mare pentru o asemenea operă.

În al doilea rând, nu vă luați rolul de mamă prea în serios, căci puteți distruge copilul. Seriozitatea dumneavoastră poate fi distructivă. Considerați totul un joc. Aceasta

nu vă diminuează cu nimic responsabilitatea, dar ea nu trebuie să se transforme în rigiditate. Jucați-vă cu copilul dumneavoastră ca și cum ați cânta la un instrument muzical. Respectați partitura cu toată seriozitatea, dar lăsați-vă îmbătată de muzică. Nu uitați de partea personală a interpretării. Dacă deveniți prea serioasă, copilul va fi afectat de seriozitatea dumneavoastră și va deveni rigid, va fi schilodit. Nu-l împovărați prea tare; nu vă gândiți să faceți din el un om măreț. Atunci când spun că realizați o mare operă, mă refer la dumneavoastră, nu la copil. Ajutând copilul să crească frumos, să devină un buddha, veți deveni dumneavoastră înșivă mama unui buddha. Copilul nu vă va datora nimic, dar vă veți face dumneavoastră înșivă o mare bucurie. Prin intermediul copilului, viața dumneavoastră va căpăta un parfum anume.

Copilul este o șansă pentru dumneavoastră, o șansă dată de Dumnezeu.

Cele două capcane în care puteți cădea sunt următoarele: fie să neglijați copilul, obosită de el, fie să vă luați rolul prea în serios, să plasați asupra lui o povară prea mare, să-i creați o obligație. Ambele variante sunt greșite. Ajutați copilul, dar pentru propria dumneavoastră bucurie sufletească. Și nu vă gândiți niciodată că el vă datorează ceva. Dimpotrivă, fiți recunoscătoare că el v-a ales pe dumneavoastră să-i fiți mamă. Lăsați spiritul dumneavoastră matern să înflorească prin el.

Dacă spiritul matern va înflori în dumneavoastră, îi veți fi de-a pururi recunoscătoare copilului.

Evident, vor fi sacrificii, dar ele trebuie făcute... cu seninătate. Numai atunci se poate vorbi de sacrificiu. În caz contrar, nu poate fi vorba de nici un sacrificiu. Cuvântul „sacrificiu“ provine de la „sacru“. Când un act este comis

cu bucurie, el devine sacru. Când este comis fără bucurie, este doar o datorie împlinită, și orice datorie este ceva urât, nu are nimic sacru în ea.

Copilul este o mare șansă pentru dumneavoastră. Meditați asupra ei, pătrundeți adânc în ea. Nu veți mai găsi niciodată șansa unei implicări atât de profunde, de altfel, nici nu există o relație mai profundă decât cea dintre copil și mama lui. Nici chiar cea dintre soț și soție, dintre iubit și iubită... Nimic nu se poate compara cu relația dintre mamă și copilul ei, căci copilul a trăit nouă luni în pântecul mamei sale, fiind una cu ea.

Mai devreme sau mai târziu, copilul va deveni un individ separat de mama sa, dar la un nivel profund subconștient, cei doi rămân profund legați.

În cazul în care copilul dumneavoastră va deveni un buddha, dumneavoastră veți fi cea care va beneficia de pe urma lui; dacă el va crește și va deveni un om frumos sufletește, dumneavoastră veți fi cea care va beneficia de pe urma lui, căci copilul va rămâne întotdeauna legat de dumneavoastră. Separația nu se produce decât la nivel fizic, cea spirituală nu se rupe niciodată.

Mulțumiți-i lui Dumnezeu! Maternitatea este o binecuvântare²⁹.

Ce ne poți spune despre calitățile materne ale unei femei?

Buddha spunea: „Ce dulce e să fii mamă“. De ce? Să dai naștere unui copil nu înseamnă să fii mamă. De altfel, există milioane de mame pe pământ, dar prea puțină blândețe. De fapt, dacă îi veți întreba pe psihologi, ei vă vor

spune contrariul. Ei vor spune că singura problemă de pe pământ care trebuie rezolvată este cea a mamei.

Singura patologie de care suferă milioanele de oameni este relația lor cu mama. Această afirmație nu este gratuită, ea a fost făcută de psihologi după 50-60 de ani de cercetări pe zeci de mii de pacienți. Toate bolile au un singur element comun: ele au fost transmise de la mamă la copil.

Există oameni care se tem de femei, și dacă te temi de femei nu le poți iubi. Cum s-ar putea naște iubirea din teamă? Dar de ce vă temeți de femei? Deoarece v-ați trăit întreaga copilărie temându-vă de mama voastră. Ea v-a supravegheat în permanență, v-a hărțuit adeseori. V-a spus tot timpul să faceți cutare, dar să nu faceți cutare, evident, pentru propriul dumneavoastră bine. V-a schilodit, a distrus o sumedenie de lucruri care vă aparțineau. A făcut din voi niște clovni, căci v-a spus tot timpul ce aveți de făcut. Indiferent dacă v-a plăcut sau nu, dacă ați fost de acord sau nu, ați fost nevoiți să faceți ce spunea ea. Și erați atât de neajutorați... supraviețuirea voastră depindea de ea, așa că trebuia să o ascultați. În acest fel, ea v-a condiționat. Iar acum, pornind de la frica de mama voastră, ați ajuns să vă temeți de femei.

Milioane de soți sunt ținuti sub papuc pentru simplul motiv că în copilărie, mamele lor erau prea puternice pentru ei. Situația prezentă nu are nimic de-a face cu soția bărbatului; el nu face altceva decât să își proiecteze mama asupra soției sale. Soția nu este decât o ediție revizuită a mamei. El nu se așteaptă la altceva din partea soției decât a avut parte din partea mamei. Pe de o parte, se simte terorizat de ea; pe de altă parte, așteaptă de la soție lucruri imposibile pentru ea, căci soția nu este tot una cu mama sa. Și astfel,

²⁹ Mergeți fără picioare, zburăți fără aripi și gândiți fără minte.

el se simte frustrat. Și cum ar mai putea să facă dragoste cu soția sa?

Un băiat care a fost într-adevăr dominat de mama sa, care a fost redus la o obediență totală, nu va putea face niciodată dragoste cu o femeie, căci de îndată ce se va apropia de ea, va deveni impotent din punct de vedere psihologic. Cum ai putea face dragoste cu mama ta? Este imposibil.

Așa se explică de ce atâția bărbați devin impotenți față de soțiile lor, dar numai față de ele. Alături de prostituate ei nu se simt deloc impotenți. Pare ciudat: de ce nu se simt ei impotenți și față de prostituate? Pentru simplul motiv că ei nu se pot gândi la mama lor ca la o prostituată; acest lucru este imposibil. Mama lor, o prostituată? Prostituația este o lume aparte. În schimb ei își proiectează mama asupra soțiilor lor. Soția devine astfel doar un ecran. Ei ar vrea ca soția să aibă grijă de ei ca de un copil, iar dacă ea refuză, se simt ofensați.

În lume există mii de oameni nevrotici și psihopați din cauza mamelor lor.

Iar Buddha spunea. „Ce dulce e să fii mamă“. Probabil că se referea la altceva. În nici un caz nu putea avea în vedere o mamă evreică! Desigur, nu se referea nici la simplul act al nașterii, căci prin el o femeie nu devine automat o mamă dulce. Spiritul matern este un fenomen complet diferit. El este ceva absolut uman, care transcende total animalitatea. El nu are nimic de-a face cu biologia. El este iubire, iubire pură, iubire necondiționată.

Atunci când o mamă iubește necondiționat – și numai o mamă poate iubi necondiționat – copilul învață fericirea de a fi iubit necondiționat. El devine astfel capabil să

iubească el însuși necondiționat. Iar a iubi necondiționat înseamnă a fi religios.

Pentru o femeie, acest lucru este cel mai ușor lucru din lume, pentru că ea este pregătită în mod natural pentru el. Devenind mamă, ea se află la limita transcenderii biologiei. Poți fi o mamă chiar și fără să dai naștere unui copil. Poți fi o mamă pentru toată lumea. Îți poți manifesta spiritul matern față de un copac, față de un animal. El este o calitate innăscută (dar potențială) a femeii.

Spiritul matern înseamnă să fii capabil să iubești necondiționat, să iubești pe cineva pentru simpla bucurie a iubirii, să ajuți pe cineva să crească pentru simpla fericire de a ști că l-ai ajutat să crească.

De pildă, un terapeut autentic este o mamă. Dacă nu dispune de spirit matern, atunci nu este un terapeut adevărat, ci doar un profesionist care exploatează oamenii, profitând de suferința lor. Un terapeut autentic este o mamă. El este ca un pântec pentru pacientul său. Salvându-l, el îi oferă acestuia o nouă naștere, o nouă filă, curată, pe care acesta își poate rescrie viața de la început.

Asta înțeleg eu atunci când vorbesc despre „psihologia unui buddha“. Aceasta este adevărata terapie. Un maestru este un terapeut adevărat; însăși prezența lui este terapeutică. El te înconjoară cu iubirea și cu sfaturile lui înțelepte la fel ca o mamă. El este ca un nor care te înconjoară de pretutindeni, din toate părțile, în toate dimensiunile, la fel ca o mamă³⁰.

³⁰ Dammapadha: Calea lui Buddha: Vol. 9, Cap. 7.